

II KONGRES PRAW OBYWATELSKICH II CONGRESS ON HUMAN RIGHTS PROGRAM/PROGRAMME

Data/Date:

14-15 grudnia 2018/14-15 December 2018

Miejsce/Venue:

Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN
/Museum of the History of Polish Jews POLIN in Warsaw

Organizator/Organizer:

Rzecznik Praw Obywatelskich oraz Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE
/The Office of the Commissioner for Human Rights in Poland, in cooperation with the Office
of Democratic Institutions and Human Rights OSCE

14 GRUDNIA 2018 / 14 DECEMBER 2018 (PIĄTEK/FRIDAY)

10.00 – 11.30 – Otwarcie, wystąpienia wprowadzające /
Opening and introductory speeches

- dr Adam Bodnar – Rzecznik Praw Obywatelskich / Polish Commissioner for Human Rights

Wystąpienia gości

Reprezentanci krajowych i międzynarodowych organizacji / Representatives of state institutions and international organizations

- Paul d'Auchamp Zastępca Regionalnego Przedstawiciela na Europę, Biuro Wysokiego Komisarza ds. Praw Człowieka ONZ /Deputy Regional Representative for Europe, Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights

Wykłady wprowadzające / Keynote speeches:

- prof. Mirosław Wyrzykowski, sędzia Trybunału Konstytucyjnego w stanie spoczynku / judge emeritus of the Polish Constitutional Court
- Paulina Kieszowska-Knapik, Inicjatywa Wolne Sądy / “Free Courts” Initiative

Wystąpienie Ingibjörg Sólrún Gísladóttir, Dyrektor Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE /Head of the OSCE ODIHR

Tłumaczenie / translation PL/EN

CZTERY GŁÓWNE BLOKI TEMATYCZNE KONGRESU /
FOUR MAJOR STREAMS OF THE CONGRESS

Blok A/Stream A
Kryzys praworządności w Polsce
Rule of Law Crisis in Poland

Blok B/Stream B
Równość – lekcja z historii
Equality – Lessons from history

Blok C/Stream C
Biorąc prawa poważnie
Taking Rights Seriously

Blok D/Stream D
Efektywność wymiaru sprawiedliwości
Effectiveness of Judiciary

Sesje równoległe oraz warsztaty 2-7
Parallel sessions and workshops 2-7

12.00 – 13.30

Sesja 2/Session 2

Audytorium/Auditorium

(Blok A panel główny/Stream A main panel)

Co zrobiliśmy z naszą niepodległością? Od Konstytucji
Marcowej z 1921r. do Konstytucji Kwietniowej z 1997
r. / What have we done with our independence? From
March Constitution of 1921 to the April Constitution
of 1997

Opis:

W 100-lecie odzyskania przez Polskę niepodległości uczestnicy dyskusji zastanowią się nad rozwojem myśli konstytucyjnej oraz podejmą refleksję nad stanem przestrzegania praw i wolności obywatelskich. Punkt wyjścia to 100-lecie odrodzonego państwa polskiego, ale także 30-lecie polskiej transformacji ustrojowej. / On the 100th anniversary of Poland's regaining independence, the participants of the discussion will reflect on the development of constitutional thought and on the state of observance of civil rights and freedoms. The starting point is the 100th anniversary of the reborn Polish state, but also the 30th anniversary of the Polish political transformation.

Paneliści / Participants

- prof. Andrzej Friszke, Uniwersytet Warszawski / University of Warsaw
- prof. Andrzej Leder, Uniwersytet Warszawski / University of Warsaw
- prof. Małgorzata Molęda-Zdziech, Uniwersytet Humanistycznospołeczny SWPS / University SWPS

Moderator

dr Jarosław Kuisz, „Kultura Liberalna” / „Liberal Culture”

Tłumaczenie / translation PL/EN

11.40 – 13.10

Sesja 3 /Session 3 (Blok B/Stream B)
Sala konferencyjna A/ Conference room A
Polityka państwa wobec mniejszości – potrzeby zmian /
Need for a new state policy towards national and ethnic
minorities

Opis:

Panel ma na celu refleksję nad obecną sytuacją mniejszości narodowych i etnicznych w Polsce. Czy art. 35 Konstytucji RP jest w pełni realizowany? W jaki sposób realizować prawa mniejszości narodowych i etnicznych w dobie mocno akcentowanej polityki historycznej oraz zwrotu w kierunku demokracji nieliberalnej? / The panel aims to reflect on the current situation of national and ethnic minorities in Poland. Is Article 35 of the Constitution of the Republic of Poland fully implemented? How to implement the rights of national and ethnic minorities in the era of strongly stressed historical policy and a shift towards non-liberal democracy?

Paneliści / Participants

- prof. Aleksandra Hnatiuk, Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego/Centre for East European Studies, University of Warsaw
- Anna Makówka-Kwapisiewicz, Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie / Pedagogical University in Kraków
- dr Joanna Talewicz-Kwiatkowska, Uniwersytet Jagielloński / Jagiellonian University
- prof. Lech Nijakowski, Uniwersytet Warszawski / Warsaw University
- prof. Cezary Obracht-Prondzyński, Uniwersytet Gdański, Wydział Nauk Społecznych / University of Gdańsk, Faculty of Social Sciences

Moderator

Marcin Sośniak, Naczelnik Wydziału Praw Migrantów i Mniejszości Narodowych BRPO / Head of the National and Ethnic Minorities Unit in The Ombudsman Office

Sesja 4 /Session 4 (Blok A/Stream A)
Sala konferencyjna B/Coference room B
Warsztat: Pisanie skarg do Europejskiego Trybunału
Praw Człowieka / Workshop: Writing complaints to the
European Court of Human Rights

Warsztat prowadzony przez Monikę Gąsiorowską (adwokat) oraz Magdalenę Mierzewską-Krzyżanowską (radca prawny), była prawnik w Kancelarii Europejskiego Trybunału Praw Człowieka / Workshop will be conducted by Monika Gąsiorowska (attorney) and Magdalena Mierzewska-Krzyżanowska, former senior lawyer in the Registry of the European Court of Human Rights.

Opis:

W dobie ograniczenia skuteczności krajowych mechanizmów ochrony praw człowieka (a w szczególności podważenia niezależności Trybunału Konstytucyjnego) mechanizmy międzynarodowe nabierają specjalnego znaczenia. Celem warsztatu jest przekazanie praktycznej wiedzy na temat postępowania przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka, w tym przygotowywania skarg, które mogą zakończyć się dla skarżących pomyślnie. / At a time when the effectiveness of national mechanisms for the protection of human rights (and in particular the undermining of the independence of the Constitutional Tribunal) is limited, international mechanisms take on special importance. The aim of the workshop is to provide practical knowledge about proceedings before the European Court of Human Rights, including the preparation of complaints, which may be successful for complainants.

Sesja 5 /Session 5 (Blok C/Stream C)
Sala dydaktyczna 1/Didactic Room 1
Wykluczenie transportowe mieszkańców mniejszych
miejscowości / Transport exclusion of citizens in local
area

Opis: Rzecznik Praw Obywatelskich wielokrotnie podnosił kwestię powszechnego wykluczenia transportowego, w szczególności dotyczącego mniejszych gmin i miejscowości. W dobie kryzysu komunikacji publicznej (kolejowej oraz autobusowej) oraz wysokich kosztów komunikacji samochodowej, istnieje coraz większa bariera z równym dostępem do edukacji publicznej, służby zdrowia oraz innych usług publicznych. Obecna sytuacja ma bezpośrednie znaczenie dla możliwości korzystania z praw przez młodzież, osoby starsze oraz osoby z niepełnosprawnościami. Panel ma na celu wypracowanie rozwiązań, które pozwoliłyby na zmierzenie się z tym problemem. / The Ombudsman has repeatedly raised the issue of widespread transport exclusion, in particular concerning smaller municipalities and towns. In times of crisis in public transport (rail and bus) and high costs of car transport, there is a growing barrier with equal access to public education, health care and other public services. The current situation is of direct relevance for the enjoyment of rights by young people, the elderly and people with disabilities. The aim of the panel is to work out solutions that would allow the problem to be tackled.

Uczestnicy/Participants

- Karol Trammer, Redaktor Naczelny „Z biegiem szyn” / Editor in chief „Z biegiem szyn”
- Andrzej Berezowski, Tygodnik Solidarność / „Solidarność” weekly
- dr inż. Marcin Kiciński, Politechnika Poznańska/ Poznań University of Technology
- Marcin Skonieczka, Burmistrz Gminy Płużnica / Mayor of Płużnica
- Jarosław Komża, Ekspert Związku Powiatów Polskich / Ekspert of the Association of Polish Districts
- Tomasz Emilian, Dyrektor Departamentu Infrastruktury Najwyższej Izby Kontroli / Director of the Infrastructure Department of the Supreme Chamber of Control

Moderator

Barbara Imiołczyk, Dyrektor Centrum Projektów Społecznych BRPO / Director Centre for Social Projects of the Ombudsman Office

Sesja 6/Session 6 (Blok D/Stream D)
Sala dydaktyczna 2/Didactic Room 2
Wybór sędziów i jego wpływ na niezależność sądów
/ Selection of judges and its impact on judicial independence

Opis:

Od wielu lat w Polsce toczy się dyskusja na temat mechanizmu wyboru sędziów – czy powinien w Polsce dominować model zawodowej kariery sędziego (jak jest obecnie) czy też powinniśmy dążyć do tego, aby sędzia stał się „koroną zawodów prawniczych”. W ostatnich dwóch latach dyskusja jednak dotyczy przede wszystkim roli Krajowej Rady Sądownictwa oraz Prezydenta RP w procesie nominacji sędziowskiej. Zmiana ustawy o KRS oraz metody powoływania „sędziowskich” członków KRS zmusza do refleksji nad upolitycznieniem procesu nominacji sędziowskich. Paneliści i panelistki zastanowią się nad aktualnymi wyzwaniami, ale także nad docelowym modelem nominacji sędziowskich w Polsce. / For many years there has been a discussion in Poland about the mechanism for the selection of judges - whether the professional career model of a judge should dominate in Poland (as it is currently) or whether we should strive for a judge to become the „crown of the legal profession”. In the last two years, however, the discussion has focused on the role of the National Council of the Judiciary and the President of the Republic of Poland in the process of judicial nomination. The amendment of the Act on the National Court Register and the method of appointing „judicial” members of the National Court Register forces us to reflect on the politicisation of the judicial appointments process. Panelists and panelists will reflect on current challenges, but also on the target model of judicial appointments in Poland.

Uczestnicy/Participants

- Łukasz Bojarski, Instytut Prawa i Społeczeństwa / Institute for Law and Society (INPRiS)
- Emilia Barabasz, adwokat, Okręgowa Rada Adwokacka w Warszawie / attorney, Warsaw Bar Association
- Monika Frąckowiak, sędzia, Stowarzyszenie „Europejscy Sędziowie i Prokuratorzy dla Demokracji i Wolności” (MEDEL) / judge, Magistrats Européens pour la Démocratie Et les Libertés (MEDEL)
- dr Joanna Guttzeit, sędzia Sądu Rejonowego Pankow/ Weißensee w Berlin/ judge of Pankow/Weißensee Family Court in Berlin

Moderator

Maria Ejchart-Dubois, Prezeska Zarządu Stowarzyszenia im. prof. Zbigniewa Hołdy / President of the Association Pro Memoriam Zbigniew Hołda

Tłumaczenie / translation PL/EN

Sesja 7/Session 7 (Blok A/Stream A)
Sala dydaktyczna 3/Didactic Room 3

Warsztat: Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie pre-
judycjalnym do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europej-
skiej (warsztaty dla sędziów i adwokatów) / Workshop:
Preliminary references to the Court of Justice of the
European Union

Warsztat organizowany we współpracy Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka oraz Kancelarii Clifford Chance prowadzony przez Katarzynę Wiśniewską, koordynatorkę programu spraw precedensowych, dr Marcina Szweda oraz prof Agnieszkę Frąckowiak-Adamską / Workshop organized in cooperation with the Helsinki Foundation for Human Rights and Clifford Chance Foundation, led by prof Katarzyna Wiśniewska, head of the HFHR strategic litigation team, dr Marcin Szwed and Agnieszka Frąckowiak-Adamska.

Opis: Trybunał Sprawiedliwości UE odgrywa coraz ważniejszą rolę w procesie kontroli zgodności polskiego prawa z prawem europejskim. Reforma sądownictwa skutkowałą licznymi pytaniami prejudycjalnymi dotyczącymi statusu sędziów, zadawanymi przez polskie sądy. Celem warsztatu jest przedstawienie praktycznych zasad kierowania wniosków o zadanie pytania prejudycjalnych jak również formułowania samych pytań. Warto zauważyć, że ich zastosowanie może być niezwykle szerokie i dotyczyć różnych zagadnień z zakresu obowiązywania Karty Praw Podstawowych UE, prawa antydyskryminacyjnego, prawa do obrony w sprawach karnych, prawa ochrony środowiska, pomocy publicznej, czy prawa podatkowego. / The Court of Justice of the EU plays an increasingly important role in the process of verifying the compliance of Polish law with European law. The reform of the judiciary has led to numerous preliminary questions on the status of judges raised by Polish courts. The aim of the workshop is to present practical rules of submitting motions for preliminary ruling as well as formulating the questions themselves. It is worth noting that their application may be extremely broad and concern various issues within the scope of the EU Charter of Fundamental Rights, anti-discrimination law, the right to defence in criminal cases, environmental protection law, state aid law or tax law.

13.10 – 14.10 / 13.30 – 14.30 – Przerwa / Lunch break

Sesje równoległe oraz warsztaty 8-13
/Parallel sessions 8-13

14.30 – 16.00

Sesja 8/Session 8
Audytorium/Auditorium
(Blok B panel główny/Stream B main panel)
Nacjonalizm, patriotyzm, tożsamość konstytucyjna
i prawa człowieka / Nationalism, patriotism, constitu-
tional identity and human rights

Opis:

Dyskusja o demokracji w Polsce to nie tylko rozważania na temat systemu instytucjonalnego i zagrożeń dla niego. To także kwestia dominujących ideologii. Budowanie „Budapesztu w Warszawie” ma konsekwencje dla interpretacji pojęć nacjonalizmu oraz patriotyzmu, ale także do relacji państwo-Kościół. Podważanie obowiązującej Konstytucji RP wpływa na budowanie podziałów w społeczeństwie oraz kwestionowanie wynikającej z Konstytucji tożsamości narodowej. Zwrot w kierunku demokracji nieliberalnej oznacza kwestionowanie liberalnej koncepcji praw człowieka. Z drugiej strony daje podstawę do budowania nowej wizji tożsamości – patriotyzmu konstytucyjnego. /The discussion about democracy in Poland is not only about the institutional system and threats to it. It is also a question of dominant ideologies. Building „Budapest in Warsaw” has consequences for the interpretation of the notions of nationalism and patriotism, but also for the relations between the state and the church. Challenging the current Constitution of the Republic of Poland affects the building of divisions in society and the questioning of national identity resulting from the Constitution. Turning to non-liberal democracy means questioning the liberal concept of human rights. On the other hand, it provides a basis for building a new vision of identity - constitutional patriotism.

Uczestnicy/Participants

- Krzysztof Czyżewski, Fundacja Pogranicze / „The Borderland” Fundation
- dr Anna Śledzińska-Simon, Uniwersytet Wrocławski / University of Wrocław
- Ziemowit Szczerek, tygodnik „Polityka”/ „Polityka” weekly
- Leszek Jażdżewski, „Liberte !”
- prof. Rafał Pankowski, Uniwersytet Warszawski / University of Warsaw

Moderator

dr Dominika Kozłowska, redaktor naczelna „Znak” / Editor in-Chief of “Znak”.

Tłumaczenie / translation PL/EN

14.10 – 15.40

Sesja 9/Session 9 (Blok A/Stream A)
Sala konferencyjna A/Conference Room A
Sprawiedliwość konstytucyjna po kryzysie konstytucyjnym / The constitutional justice after the constitutional crisis

Opis: Zdaniem prof. Mirosława Wyrzykowskiego na początku 2017 r. skończył się w Polsce kryzys konstytucyjny, ze względu na polityczne podporządkowanie Trybunału Konstytucyjnego. W obliczu braku niezależnej kontroli konstytucyjnej stanowionego prawa, sprawiedliwość konstytucyjna – w ograniczonym zakresie – może być zapewniona przez sądy (bezpośrednie stosowanie Konstytucji RP), organy międzynarodowe (Trybunał Sprawiedliwości UE) oraz przez nacisk opinii publicznej (wolne media, organizacje pozarządowe). Celem panelu jest refleksja jak długo ten stan może się utrzymywać oraz jakie ma on konsekwencje dla demokratycznego państwa prawnego. / According to Prof. Mirosław Wyrzykowski, at the beginning of 2017 the constitutional crisis in Poland ended due to the political subordination of the Constitutional Tribunal. In the absence of independent constitutional control of the law, constitutional justice - to a limited extent - can be ensured by courts (direct application of the Constitution of the Republic of Poland), international bodies (the Court of Justice of the EU) and by public opinion pressure (free media, non-governmental organisations). The aim of the panel is to reflect on how long this state of affairs can last and what consequences it has for the democratic rule of law.

Uczestnicy / Participants

- prof. Ewa Łętowska, Rzecznik Praw Obywatelskich I Kadencji / former Commissioner for Human Rights
- prof. Monika Florczak-Wątor, Uniwersytet Jagielloński / Jagiellonian University
- prof. Anna Rakowska-Trela, Uniwersytet w Łodzi/University of Lodz
- prof. Sławomir Patyra, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie / UMCS University in Lublin

Moderator

Maciej Pach, konstytucyjny.pl

Sesja 10/Session 10 (Blok C/Stream C)
Sala konferencyjna B/Conference Room B
Warsztat: Komunikacja działań w zakresie praw człowieka
z wykorzystaniem mediów społecznościowych i innych
narzędzi / Workshop: Communication of human rights'
actions with the use of social media and other tools

Opis:

Warsztat przybliży działaczom i działaczkom organizacji pozarządowych oraz aktywistom i aktywistkom możliwość wykorzystania mediów społecznościowych (oraz innych narzędzi nowych technologii) do ich codziennej działalności. Jak z nich korzystać? Czy jest to skuteczne? Czy jesteśmy w stanie przekroczyć granice naszej „bańki internetowej”? Jak łączyć wiedzę specjalistyczną z uproszczoną komunikacją? Czy warto promować indywidualne profile internetowe ekspertów i ekspertek związanych z organizacją czy stawiać na promocję organizacji? Jak walczyć z mową nienawiści, która bywa reakcją na komunikaty zamieszczane w mediach społecznościowych? / The workshop will familiarize NGO activists with the possibility of using social media (and other tools of new technologies) for their everyday activities. How to use them? Is it effective? Are we able to cross the borders of our „Internet bubble”? How to combine specialist knowledge with simplified communication? Is it worth promoting individual Internet profiles of experts and experts connected with the organization or to focus on the promotion of the organization? How to fight hate speech, which is sometimes a reaction to messages posted in social media?

Uczestnicy / Participants:

- Artur Kurasiński, blog.kurasinski.com
- dyr. Katarzyna Gardapkhadze, Zastępczyni Dyrektora Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE/ Deputy Head of OSCE ODIHR
- Israel Butler, Civil Liberties Union for Europe

Tłumaczenie / translation PL/EN

Sesja 11 / Session 11 (Blok C/Stream C)
Sala dydaktyczna 1/Didactic Room 1
Prawo do czystego środowiska jako prawo człowieka
/Right to clean environment as a human right

Opis: Odbywający się w grudniu 2018 r. szczyt COP24 w Katowicach zmusza do zastanowienia się na ile ochrona środowiska wiąże się z prawami człowieka. Działania podejmowane przez liczne organizacje pozarządowe w Polsce pokazują, że w wielu przypadkach mamy prawo oczekiwać realizacji od władz publicznych prawa do czystego środowiska. Rzecznik Praw Obywatelskich angażuje się w działania dotyczące ochrony Puszczy Białowieskiej (brak konsultacji społecznych dotyczących planu urządzenia lasu), walki ze smogiem, uciążliwości zapa-chowych oraz konsekwencji różnych inwestycji energetycznych i drogowych. Powstaje pytanie, jak w Polsce doprowadzić do rzeczywistej realizacji zasady zrównoważonego rozwoju i pełnego poszanowania interesów obywateli w postaci zachowania czystego środowiska? / The COP24 summit held in Katowice in December 2018 forces us to consider how much environmental protection is related to human rights. The activities undertaken by numerous non-governmental organisations in Poland show that in many cases we have the right to expect the public authorities to implement the right to a clean environment. The Ombudsman is involved in activities concerning the protection of the Białowieża Primeval Forest (no public consultations concerning the forest management plan), combating smog, odour nuisances and the consequences of various energy and road investments. The question arises as to how to achieve real implementation of the principle of sustainable development and full respect for the interests of citizens in the form of maintaining a clean environment in Poland.

Uczestnicy / Participants

- Agnieszka Warszo-Buchanan, radca prawny/ legal advisor, ClientEarth Poland
- Irena Sienkiewicz, prezes Stowarzyszenia Ekologicznego Przyjaciół Ziemi Nadnoteckiej/ Association of Ecological Friends of Nadnoteckie Region
- Jakub Jędrak, Polski Alarm Smogowy/ Polish Smog Alarm
- Katarzyna Guzek, Greenpeace Poland
- prof. Zdzisław Kędzia, Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu/Adam Mickiewicz University, Poznań

Moderator: Adam Wajrak

Sesja 12/Session 12 (Blok D/Stream D)
Sala dydaktyczna 2/Didactic Room 2
Pomiar skuteczności wymiaru sprawiedliwości: metody
i wdrażanie / Measuring the judicial effectiveness: methods
and implementation

Opis:

Na świecie istnieje wiele metod mierzenia skuteczności i jakości działania wymiaru sprawiedliwości. Należą do nich metodologie wypracowane przez Bank Światowy, OECD, Radę Europy (CEPEJ), ale także przez niezależne organizacje pozarządowe. Celem panelu jest zastanowienie się nad wpływem tych metod na rzeczywiste reformowanie wymiaru sprawiedliwości, jak również nad tym jak można je w lepszym stopniu wykorzystać do przygotowania kompleksowej reformy sądownictwa. / There are many ways to measure the efficiency and quality of justice in the world. These include methodologies developed by the World Bank, OECD, Council of Europe (CEPEJ), but also by independent NGOs. The aim of the panel is to reflect on the impact of these methods on the actual reform of the judiciary, as well as on how they can be better used to prepare a comprehensive reform of the judiciary.

Uczestnicy/Participants

- dr Jarosław Beldowski, Kancelaria Dentons / Dentons law firm
- Jakub Michalski, adwokat / attorney
- Gar Yein Ng, Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE/ OSCE ODIHR
- Szymon Janczarek, były sędzia, prawnik w Departamencie Wykonywania Wyroków ETPCz Rady Europy / former judge, lawyer in the Department for Enforcement of ECHR Judgments of the Council of Europe

Moderator

- Filip Wejman, Instytut Prawa i Społeczeństwa (INPRIS) / Institute for Law and Society (INPRIS)

Tłumaczenie / translation PL/EN

Sesja 13/Session 13 (Blok B/Stream B)
Sala dydaktyczna 3/Didactic Hall 3
Warsztat: Jak uczyć o historii i prawach człowieka /
Workshop:How to teach about history and human rights

Opis:

Preambuła do Konstytucji RP stanowi, że mamy być „pomni gorzkich doświadczeń z czasów, kiedy prawa człowieka były w naszej Ojczyźnie łamane”. W 2018 r. obchodzimy 70-tą rocznicę Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, która stanowi podstawę współczesnej koncepcji praw człowieka. Jednocześnie dla młodego pokolenia prawa człowieka wydają się być oczywiste, niedostrzegalne tak jak powietrze, nie wzbudzające większych emocji i zaangażowania. Powstaje pytanie jak połączyć nauczanie historii z nauczaniem o prawach człowieka oraz sprawić, że prawa człowieka będą dla młodzieży czymś zrozumiałym, a nie oddalonym i abstrakcyjnym. /The preamble to the Constitution of the Republic of Poland states that we are to be „mindful of the bitter experiences of the times when human rights were violated in our homeland”. In 2018 we celebrate the 70th anniversary of the Universal Declaration of Human Rights, which is the basis of the contemporary concept of human rights. At the same time, for the young generation, human rights seem to be obvious, invisible, just like air, which does not arouse much emotion and commitment. The question arises as to how to combine teaching history with teaching about human rights and how to make human rights something understandable for young people, not distant and abstract.

Uczestnicy/Participants

- dr Alicja Bartuś, Oświęcimski Instytut Praw Człowieka/Oświęcim Institute of Human Rights
- Bartosz Kicki, nauczyciel historii, Wrocław / history teacher, Wrocław
- dr Olga Kaczmarek, Forum Dialogu / Forum of Dialogue
- Barbara Sochal, Przewodnicząca Polskiego Stowarzyszenia im. Janusza Korczaka / Chairwomen of the Janusz Korczak Polish Association

Moderator

- Andrzej Stefański, Główny Koordynator ds. Społecznych BRPO / Chief Coordinator for Social Issues, the Ombudsman Office

15.40 - 16.10 / 16.00 – 16.30 – Coffee break

Sesje równoległe i warsztaty 14-19
/Parallel sessions and workshops 14-19

16.30 – 18.00

Sesja 14/Session 14
Audytorium/Auditorium
(Blok C panel główny/Stream C main panel)
Polska jako państwo wolne od tortur / Poland as a state
free of torture

Opis:

Rzecznik Praw Obywatelskich za jeden z priorytetów uznał działania w celu całkowitego wyeliminowania tortur w Polsce. Niestety badania aktowe prowadzone w ramach Krajowego Mechanizmu Przeciwdziałania Torturom pokazują, że tortury wciąż w Polsce występują. Najbardziej dobitny przykład to sprawa Igora Stachowiaka. Celem panelu jest wypracowanie strategii „w jaki sposób rzeczywiście doprowadzić do tego, aby Polska była państwem bez tortur. Jak wpływać na świadomość społeczną? Jaka jest rola organów stosujących prawo? W jakim zakresie pomoc Polsce mogą organizacje międzynarodowe? Czy organizacje religijne mają w tym zakresie rolę do odegrania? / The Ombudsman has identified as one of the priorities actions to eliminate torture in Poland. Unfortunately, documentary research conducted under the National Anti-Torture Mechanism shows that torture still exists in Poland. The most striking example is the case of Igor Stachowiak. The aim of the panel is to develop a strategy on how to really make Poland a country without torture. How to influence social awareness? What is the role of authorities applying the law? To what extent can international organisations help Poland? Do religious organisations have a role to play in this respect?

Uczestnicy/Participants

- prof. dr hab. Zbigniew Lasocik, Uniwersytet Warszawski / University of Warsaw
- Mikołaj Pietrzak, Dziekan Okręgowej Rady Adwokackiej, przewodniczący rady dyrektorów Funduszu Narodów Zjednoczonych na rzecz pomocy ofiarom tortur / Dean of the Warsaw Bar Association, Chairperson of the UN Voluntary Fund for Victims of Torture
- Maria Książak, Fundacja Międzynarodowa Inicjatywa Humanitarna/ International Humanitarian Initiative
- Przemysław Kazimirski, Dyrektor Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur / head of the National Preventive Mechanism Team
- Justyna Kopińska, dziennikarka / journalist

Moderator

dr Hanna Machińska, Zastępczyni Rzecznika Praw Obywatelskich / Deputy Commissioner for Human Rights

Tłumaczenie / translation PL/EN

16.10 – 17.40

Sesja 15/Session 15 (Blok A/Stream A)
Sala konferencyjna A/Conference Room A
Rola Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w
obronie praworządności w Polsce / Role of the Court of
Justice of the European Union in safeguarding rule of
law in Poland

Opis: Bezprecedensowa decyzja Trybunału Sprawiedliwości UE o zastosowaniu środków tymczasowych w sprawie ustawy o Sądzie Najwyższym doprowadziła do powstrzymania dalszych prób ograniczania niezależności Sądu Najwyższego. TSUE okazał się niezwykle istotnym organem strzegącym praworządności w Polsce. Przed TSUE zawisłe są sprawy z pytań prejudycjalnych polskich sądów. Paneliści i panelistki rozważą aktualny stan postępowań, a także zastanowią się nad dalszym rozwojem sytuacji. / The unprecedented decision of the EU Court of Justice to impose interim measures on the Supreme Court Act has led to a halt to further attempts to limit the independence of the Supreme Court. The CJEU has proved to be an extremely important body guarding the rule of law in Poland. The CJEU is faced with cases concerning preliminary questions from Polish courts. The panellists and panellists will consider the current state of proceedings and will also reflect on the further development of the situation.

Uczestnicy/Participants

- dr Maciej Taborowski, Uniwersytet Warszawski/ University of Warsaw
- prof. Marcin Matczak, Uniwersytet Warszawski / University of Warsaw
- dr Marek Prawda, Dyrektor Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Polsce / Director of the European Commission Representation in Poland
- Gerald Knaus, Europejska Inicjatywa na rzecz stabilności/European Stability Initiative

Moderator

prof. Agnieszka Grzelak, Z-ca Dyrektora Zespołu Prawa Konstytucyjnego, Międzynarodowego i Europejskiego w biurze RPO / Deputy Head of the Constitutional, International and European Law Team, the Ombudsman Office

Tłumaczenie / translation PL/EN

Sesja 16/Session 16 (Blok B/Stream B)
Sala konferencyjna B/Conference Room B
#MeToo – rok później / #MeToo – one year later

Opis:

Minął już ponad rok od powstania ruchu #MeToo. Powstaje pytanie czy w Polsce miał on takie samo znaczenie jak w innych państwach demokratycznych? Czy faktycznie problem molestowania seksualnego i nadużyć na tle seksualnym jest w Polsce przedmiotem szerokiej dyskusji? Czy akcja #MeToo dotarła na uniwersytety, do służb mundurowych, do powszechnej świadomości pracodawców? Jakie bariery kulturowe powstrzymują rozprzestrzenienie się tej akcji? Jak zachować zasady sprawiedliwości proceduralnej, a jednocześnie działać na rzecz upowszechnienia akcji #MeToo? / More than a year has passed since the creation of the #MeToo movement. The question arises whether it had the same meaning in Poland as in other democratic countries. Is the problem of sexual harassment and sexual abuse really the subject of wide discussion in Poland? Has the #MeToo campaign reached universities, uniformed services, the general awareness of employers? What cultural barriers stop the spread of this campaign? How to preserve the principles of procedural justice and at the same time act for the dissemination of the #MeToo campaign?

Uczestnicy/Participants

- dr Elżbieta Korolczuk, Uniwersytet Södertörn w Sztokholmie / University Södertörn in Stockholm
- Renata Durda, Niebieska Linia / Blue Line
- dr Elżbieta Klimek-Dominiak, Centrum Studiów Genderowych, Uniwersytet Warszawski / Center for Gender Studies, University of Warsaw
- dr Sylwia Spurek, Zastępczyni Rzecznika Praw Obywatelskich ds. Równego Traktowania / Deputy Commissioner for Human Rights for Equal Treatment
- Łukasz Wójcicki, Głosy przeciw przemocy/ Voices against violence

Moderator

dr Łukasz Pawłowski, „Kultura Liberalna” / „Liberal Culture”

Sesja 17/Session 17 (Blok C/Stream C)

Sala dydaktyczna 1/Didactic Room 1

Warsztat: Wolność zgromadzeń – odpowiedzialność funkcjonariuszy policji i przedstawicieli administracji /
Workshop: Policing freedom of assembly and responsibilities of police officers and administration

Opis:

Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE posiada bogate doświadczenie związane z monitorowaniem przestrzegania wolności organizowania pokojowych zgromadzeń. OBWE jest także autorem dokumentu „soft law”, który określa podstawowe zasady realizacji tej konstytucyjnej wolności. W czasie tego praktycznego warsztatu, eksperci i ekspertki OBWE przedstawiają zasady odpowiedzialności funkcjonariuszy policji i przedstawicieli administracji publicznej w zakresie monitorowania przebiegu demonstracji i innych zgromadzeń publicznych. Wydarzenia w Polsce z ostatnich lat pokazują jak ważny jest to problem. / The OSCE Office for Democratic Institutions and Human Rights has extensive experience in monitoring compliance with the freedom of peaceful assembly. The OSCE is also the author of the „soft law” document, which sets out the basic principles for the implementation of this constitutional freedom. During this practical workshop, OSCE experts and experts will present the principles of responsibility of police officers and public administration in monitoring demonstrations and other public gatherings. Events in Poland in recent years show how important this problem is.

Warsztat organizowany przez Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE/ Workshop organized by OSCE ODIHR

Prowadzenie:

dr Anita Danka, doradca w zakresie Praw Człowieka w Biurze Instytucji Demokratycznych i praw człowieka OBWE / Human Rights Adviser, OSCE ODIHR
Maciej Sopyło, Helsińska Fundacja Praw Człowieka / Helsinki Foundation for Human Rights

Sesja 18/Session 18 (Blok D/Stream D)
Sala dydaktyczna 2/Didactic Room 2
Konieczne zmiany w systemie biegłych sądowych
/ Need for reform of expert witnesses

Opis:

Rzecznik Praw Obywatelskich od wielu lat podejmuje problem braku kompleksowej regulacji statusu biegłych sądowych. Nie ulega wątpliwości, że ich dostępność (a także jakość pracy) wpływa na efektywność pracy sądów oraz prokuratury. W ostatnim czasie powstały na ten temat raporty: Najwyższej Izby Kontroli, Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka oraz Forensic Watch. Celem panelu jest zastanowienie się nad możliwymi strategiami działania, aby systemowe problemy dotyczące biegłych sądowych zostały rozwiązane. /For many years, the Ombudsman has been addressing the problem of the lack of a comprehensive regulation of the status of court experts. There is no doubt that their availability (as well as the quality of work) affects the effectiveness of the work of courts and prosecutor's office. Recently, reports of the Supreme Chamber of Control, Helsinki Foundation for Human Rights and Forensic Watch have been prepared on this subject. The aim of the panel is to reflect on possible strategies to solve systemic problems concerning court experts.

Uczestnicy/Participants

- prof. Piotr Girdwoyń, Uniwersytet Warszawski / University of Warsaw
- Krzysztof Kwiatkowski, Prezes Najwyższej Izby Kontroli /President of the Supreme Chamber of Audit
- Marcin Wolny, Helsińska Fundacja Praw Człowieka / Helsinki Foundation for Human Rights
- Anna Korwin-Piotrowska, Stowarzyszenie Sędziów Themis / Themis Judges Association
- Marek Pękała, Wiceprezes Zarządu Forensic Watch / Vicepresident of the Board, Forensic Watch

Moderator

dr Marta Kolendowska-Matejczuk, Zastępczyni Dyrektora Zespołu Prawa Karnego BRPO / Deputy Director, Penal Law Team in the Ombudsman Office

Sesja 19/Session 19
Sala dydaktyczna 3/Didactic Hall 3
Warsztat: Symulacja procesu sądowego
/ Workshop: Simulation of the mock trial

Warsztat organizowany przez sędziego Arkadiusza Krupę, blog „Ślepym okiem Temidy” /Workshop will be organized by the judge Arkadiusz Krupa, who is leading the graphic blog „Ślepym Okiem Temidy”

W czasie warsztatu, zorganizowanego przez sędziego Arkadiusza Krupę z Sądu Rejonowego w Łobzie, zostanie zaprezentowana symulacja rozprawy sądowej. Sędzia Arkadiusz Krupa prowadził z powodzeniem podobne symulacje w czasie Festiwalu Pol'And'Rock w sierpniu 2018 r. Symulacja rozprawy sądowej ma na celu przybliżenie obywatelom jak w praktyce wygląda sprawowanie władzy sądowniczej, jakimi zasadami się rządzi, jak respektuje się uprawnienia obu stron procesu. / During the workshop, organized by Judge Arkadiusz Krupa from the District Court in Łobez, a simulation of the court hearing will be presented. Judge Arkadiusz Krupa successfully conducted similar simulations during the Pol'And'Rock Festival in August 2018. The simulation of the trial aims to familiarize citizens with the practical aspects of exercising judicial power, what principles are followed and how the rights of both parties to the trial are respected.

15 GRUDNIA 2018 /15 DECEMBER 2018

(SOBOTA/SATURDAY)

Sesje równoległe i warsztaty 20-25 / Parallel sessions and workshops 20-25

9.30 – 11.00

Sesja 20/Session 20

Audytorium/Auditorium

(Blok D panel główny /Stream D main panel)

Wymiar sprawiedliwości – najmniej zreformowana władza? Od diagnozy do prawdziwej reformy / Judiciary – the Least Reformed Branch of the Government? From Diagnosis to Real Reform

Opis: Nie ulega wątpliwości, że sądy wymagają prawdziwej reformy. Podczas panelu zostaną przedstawione pomysły i założenia programowe dwóch głównych organizacji sędziowskich oraz samorządów zawodowych dotyczące rzeczywistej reformy polskiego wymiaru sprawiedliwości. Zostaną także przedstawione wnioski wynikające z Kongresu Prawników Polskich, który się odbył w 2017 r. oraz potencjał ich realizacji.

Uczestnicy/Participants

- Bartłomiej Przymusiński, Rzecznik Prasowy Stowarzyszenia Sędziów Iustitia / Association of Polish Judges "Iustitia"
- Beata Morawiec, Prezes Stowarzyszenia Sędziów Themis / President of Association of Judges "Themis"
- Maciej Bobrowicz, Prezes Krajowej Rady Radców Prawnych / President of the National Chamber of Legal Advisors
- Andrzej Mikosz, „Nowa Konfederacja”/
- Katarzyna Gajowniczek-Pruszyńska, Wicedziekan Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie / Vice-Dean of the Regional Bar Council in Warsaw

Moderator

dr Adam Bodnar, Rzecznik Praw Obywatelskich/ Polish Commissioner for Human Rights

Tłumaczenie / translation PL/EN

Sesja 21/Session 21 (Blok C/Stream C)
Sala konferencyjna A/Conference Room A
Prawo do edukacji seksualnej / Right to sexual education

Opis:

Prawo do edukacji seksualnej służy realizacji innych praw – prawa do ochrony zdrowia, ochrony przed dyskryminacją oraz bezpieczeństwa w zakresie przemocy rówieśniczej oraz seksualnej. Niestety edukacja seksualna nie jest stawiana jako priorytet przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. Różne działania w tym zakresie są natomiast prowadzone przez organizacje pozarządowe, zarówno te z wieloletnim doświadczeniem (np. Ponton), jak i te niedawno powstałe (#SexEdPl). Powstaje pytanie czy niedostatki instytucjonalne w zakresie edukacji seksualnej, mogą być skorygowane przez działalność pozarządową i czy będzie to działanie wystarczające oraz powszechnie akceptowane. / There is no doubt that the courts need real reform. During the panel, ideas and programme assumptions of the two main judicial organisations and professional self-governments concerning the actual reform of the Polish justice system will be presented. The conclusions of the Congress of Polish Lawyers held in 2017 and the potential for their implementation will also be presented.

Uczestnicy/Participants

- Aleksandra Dulas, Fabryka Równości / Equality Factory in Łódź
- Marta Gontarska, Towarzystwo Edukacji Antydyskryminacyjnej / Association of Anti-Discrimination Education
- Antonina Lewandowska, Grupa Ponton / Ponton Group
- dr Alicja Długolecka, Centrum Terapii Lew-Starowicz w Warszawie/ Therapy Center Lew-Starowicz in Warsaw

Moderator

dr Karolina Kędziora, Prezeska Polskiego Towarzystwa Prawa Antydyskryminacyjnego / President of the Polish Anti-discrimination Law Association

Sesja 22/Session 22 (Blok A /Stream A)
Sala konferencyjna B/Conference Room B
Warsztat: Międzynarodowe standardy monitorowania
wyborów / Workshop: International standards of election
monitoring

Opis:

W 2019 r. w Polsce odbędą się wybory do Parlamentu Europejskiego oraz wybory parlamentarne. W 2020 r. – wybory prezydenckie. W czasie warsztatu eksperci i ekspertki Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE oraz Fundacji im. Stefana Batorego przedstawią międzynarodowe standardy monitorowania wyborów, a także najważniejsze doświadczenia wynikające z obserwacji poprzednich wyborów w Polsce oraz w innych państwach. / In 2019, Poland will hold elections to the European Parliament and parliamentary elections. In 2020 - presidential elections. During the workshop, experts and experts from the OSCE Office for Democratic Institutions and Human Rights and the Stefan Batory Foundation will present international standards for election monitoring, as well as the most important experiences resulting from observations of previous elections in Poland and other countries.

Uczestnicy/Participants:

- Alexander Shlyk, szef departamentu monitorowania wyborów Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE/ head of Election Department in OSCE ODIHR
- Armin Rabinth, lider austriackiej grupy obserwatorów obywatelskich Wahlbeobachtung/ leader of the Austrian group of civil observers Wahlbeobachtung
- Ilze Brands-Kehris, członkini Komitetu Praw Człowieka ONZ, szefowa Misji Oceny Wyborów Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE /Member of the UN Human Rights Committee, OSCE ODIHR

Tłumaczenie / translation PL/EN

Sesja 23/Session 23 (Blok A/Stream A)
Sala dydaktyczna 1/Didactic Room 1
Prokurator jako gwarant interesu publicznego. Praktyka a rzeczywistość / Prosecutor's Office as a guarantor of public interest. Practice vs. reality

Opis: W 2016 r. przeprowadzona została kompleksowa reforma prokuratury, w tym w szczególności ponowne połączenie urzędu Ministra Sprawiedliwości i Prokuratora Generalnego, oraz przyznanie dodatkowych, indywidualnych uprawnień Prokuratorowi Generalnemu. Niektóre aspekty reformy zostały skrytykowane przez Komisję Wenecką. Opinia Komisji Weneckiej nie stała się przedmiotem refleksji ze strony organów władzy. Co więcej po niektórych decyzjach organów prokuratury (w tym odmowach wszczęcia śledztwa czy umorzeniu postępowań), można mieć wątpliwości na ile prokuratura jest obecnie gwarantem praworządności. Odnosi się to także do postępowań przed Trybunałem Konstytucyjnym. / A comprehensive reform of the prosecution system was carried out in 2016, including in particular the reunification of the office of the Minister of Justice and the General Prosecutor, and the granting of additional individual powers to the General Prosecutor. Some aspects of the reform have been criticised by the Venice Commission. The opinion of the Venice Commission has not been the subject of reflection by the authorities. Moreover, after some decisions of the prosecution authorities (including refusals to launch an investigation or discontinuance of proceedings), it is questionable to what extent the prosecution is currently a guarantor of the rule of law. This also applies to proceedings before the Constitutional Tribunal.

Uczestnicy/Participants

- Jacek Dubois, adwokat / attorney
- Krzysztof Parchimowicz, Stowarzyszenie Lex Super Omnia / Lex Super Omnia association
- Sławomir Kaźmierczak, Zespół Prawa Karnego BRPO/ Penal Law Team, Office of the Ombudsman

Moderator

dr Karolina Kremens, Uniwersytet Wrocławski / University of Wrocław

Sesja 24/Session 24 (Blok C/Stream C)
Sala dydaktyczna 2/Didactic Room 2
Bezdomność jako wyzwanie dla samorządów lokalnych /
Homelessness as a challenge for new city mayors

Opis:

Karta Praw Osób Dotkniętych Kryzysem Bezdomności powinna stanowić wyzwanie dla samorządów lokalnych w zakresie walki z bezdomnością. Celem panelu będzie dyskusja na temat metod przeciwdziałania bezdomności – z perspektywy dużego, średniego i małego miasta. / The Charter on the Rights of Persons Affected by the Crisis of Homelessness should be a challenge for local authorities in the fight against homelessness. The aim of the panel will be to discuss methods of counteracting homelessness - from the perspective of a large, medium and small city.

Uczestnicy/Participants

- Paweł Rabiej, Zastępca Prezydenta m.st. Warszawy/Deputy Mayor of Warsaw
- Adrian Staroniek, Urząd Miasta Częstochowa/ City Hall Częstochowa
- Krzysztof Zacharzewski, Burmistrz Miasta Złocieńca/Mayor of Złoceniec
- Jakub Wilczek, przewodniczący Ogólnopolskiej Federacji na rzecz Rozwiązywania Problemu Bezdomności / Polish Coalition of NGOs dealing with Homelessness
- Beata Siemieniako, adwokatka, działaczka społeczna /attorney and activist

Moderator

Adriana Porowska, Dyrektor Kamiliańskiej Misji Pomocy Społecznej / Camilian Missia for Social Assistance

Sesja 25/Session 25

Sala dydaktyczna 3/Didactic Hall 3

Warsztat: „Wyłącz ego. Zrozum drugiego” - warsztat dialogu/ Workshop: ‘Turn off the ego. Understand the other’

Opis: W Polsce coraz trudniej jest rozmawiać o sprawach publicznych. Polaryzacja debaty, powstawanie środowisk o różnych zapatrywaniach ideowych powoduje, że tracimy wspólną przestrzeń, nie chcemy słuchać drugiej osoby czy „Innego”. Celem warsztatu będzie zastanowienie się jak możemy temu przeciwdziałać, jakie metody można wykorzystać, aby dialog i faktyczne wzajemne zrozumienie stały się możliwe. / In Poland it is becoming more and more difficult to talk about public matters. Polarization of debate, the emergence of circles with different ideological views causes that we lose common space, we do not want to listen to another person or the „Other”. The aim of the workshop will be to reflect on how we can counteract this, what methods can be used to make dialogue and actual mutual understanding possible.

Warsztat organizowany przez zrozumdrugiego.pl oraz Nansen Dialog dla Pokoju / Workshop organized in cooperation with initiative “Understand the Other” and the Nansen Center for Peace and Dialogue.

Współprowadzący warsztat:

- Bartosz Bartosik, Laboratorium „Więzi”, Wspólnota Sant’Egidio/ „Więź Laboratory”, Sant’Egidio Community
- Konrad Ciesiołkiewicz, Przewodniczący Komitetu Dialogu Społecznego przy Krajowej Izbie Gospodarczej / Chairperson of the Social Dialogue Committee at the National Commercial Chamber
- Daria Drabik – koordynatorka inicjatywy „Wyłącz ego. Zrozum drugiego”, Orange Polska/ coordinator of the project „Turn off the ego. Understand the other”, Orange Poland
- Maria Makowska, Szkoła Liderów/ School of Leaders
- Katarzyna Pliszczyńska – członkini Laboratorium Partycypacji Obywatelskiej w Pracowni Badań i Innowacji Społecznych „Stocznia”/ Civic participation laboratory in „Stocznia” research and social innovation center
- Maja Zabokrzycka – wiceprezeska wrocławskiej Fundacji Dom Pokoju/ vice-president of the Wrocław House of Peace Foundation

10.30 – 11.00 / 11.00 – 11.30 – Przerwa kawowa / Coffee break

Sesje równoległe i warsztaty 26-31
/ Parallel sessions and workshops 26-31

11.30 – 13.00

Sesja 26/Session 26
Audytorium/Auditorium
(Blok A panel główny /Stream A main panel)
Kurcząca się przestrzeń dla społeczeństwa obywatelskiego
i dyskursu publicznego w Polsce / Shrinking space for civil
society and for public discourse in Poland

Opis:

Celem panelu jest dyskusja nad wnioskami z raportu Agencji Praw Podstawowych UE dotyczącego zagrożeń dla działalności organizacji pozarządowych w Europie. W panelu uczestniczyć będą przedstawiciele i przedstawicielki organizacji krajowych. Dyskusja dotyczyć będzie kwestii finansowania organizacji pozarządowych, szykanowania liderów, ustanawiania prawodawstwa ograniczającego działalność niektórych NGOs. Specjalnym gościem będzie Marta Pardavi, liderka Węgierskiego Komitetu Helsińskiego, która odniesie się m.in. do ustawy „Stop Soros” przyjętej na Węgrzech, a także do statusu Uniwersytetu Środkowo-Europejskiego w Budapeszcie. / The aim of the panel is to discuss the conclusions of the report of the EU Agency for Fundamental Rights concerning threats to the activities of non-governmental organisations in Europe. The panel will be attended by representatives of national organisations. The discussion will concern financing of NGOs, harassment of leaders, establishment of legislation restricting the activities of some NGOs. The special guest will be Marta Pardavi, leader of the Hungarian Helsinki Committee, who will refer, among others, to the „Stop Soros” law adopted in Hungary, as well as to the status of the Central European University in Budapest.

Uczestnicy/Participants

- Ewa Kulik-Bielińska, Dyrektor Fundacji Batorego / Director of the Batory Foundation
- Draginja Nadaždin, Dyrektor Amnesty International Polska / Director of Amnesty International Poland
- Paweł Kasprzak, Obywatele RP / Association „Obywatele RP”
- Katarzyna Kądziała, Fundacja im. Izabeli Jarugi-Nowackiej / Foundation Pro Memoriam Izabela Jaruga-Nowacka
- Marta Pardavi, węgierski komitet Helsiński/ Hungarian Helsinki Committee

Moderator

dr Marcin Walecki, Dyrektor Departamentu Praw Człowieka, Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE / Head of Democratization Department OSCE/ODIHR.

Tłumaczenie / translation PL/EN

Sesja 27/Session 27 (Blok B /Stream B)
Sala konferencyjna A/Conference Room A
Prawa osób LGBT w Polsce. Ostatnie zmiany i strategia na przyszłość / LGBT rights in Poland. Current challenges and strategies for future

Opis:

Rzecznik Praw Obywatelskich podejmuje liczne działania dotyczące poprawienia sytuacji prawnej osób LGBT w Polsce. Niestety w Polsce osoby LGBT wciąż doświadczają przemocy słownej oraz są dyskryminowane w różnych obszarach życia publicznego. Brak jest regulacji statusu osób pozostających w związkach osób tej samej płci. Nie została także ostatecznie przyjęta ustawa o korekcie płci. Na tym tle pozytywnie wybijają się niedawne orzecznictwo sądów polskich, a także współpraca niektórych samorządów lokalnych z organizacjami LGBT. Celem panelu jest refleksja nad aktualnym stanem przestrzegania praw osób LGBT, jak również dyskusja nad długoterminową strategią działalności osób związanych z ruchem LGBT. / The Ombudsman takes a number of steps to improve the legal situation of LGBT people in Poland. Unfortunately, in Poland LGBT people still experience verbal abuse and are discriminated against in various areas of public life. There is no regulation of the status of same-sex couples. The Act on Gender Correction was also not finally adopted. Against this background, the recent jurisprudence of the Polish courts, as well as the cooperation of some local governments with LGBT organisations, is positive. The aim of the panel is to reflect on the current state of LGBT rights, as well as to discuss the long-term strategy of LGBT activists.

Uczestnicy/Participants

- Paweł Knut, Kampania Przeciw Homofobii / Campaign Against Homophobia
- Anna Strzałkowska, Stowarzyszenie Tolerado / Tolerado Association
- Bart Staszewski, reżyser, działacz społeczny na rzecz praw osób LGBT / documentary director, LGBT activist
- Edyta Baker, Fundacja Transfuzja / Transfuzja Foundation
- Aleksandra Muzińska, Miłość Nie Wyklucza / Love Does Not Exclude

Moderator

Anna Mazurczak, adwokat / attorney

Sesja 28/Session 28 (Blok B/ Stream B)
Sala konferencyjna B/Conference Room B
Warsztat: przestępstwa motywowane nienawiścią - budowanie koalicji organizacji społeczeństwa obywatelskiego
/Workshop on hate crimes - coalition Building for Civil Society Organizations

Opis:

Warsztat organizowany jest przez Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE. Celem warsztatu jest przedstawienie skali zjawiska przestępstw z nienawiści oraz wyposażenia uczestników w niezbędną wiedzę w zakresie zwalczania ich przejawów poprzez tworzenie koalicji organizacji społeczeństwa obywatelskiego zajmujących się monitorowaniem i raportowaniem przestępstw z nienawiści. (Badanie dotyczące zjawiska tzw. underreportingu przestępstw z nienawiści przeprowadzone przez OBWE wraz z Biurem RPO w latach 2017-2018)./ The workshop is organized by the OSCE Office for Democratic Institutions and Human Rights. The aim of the workshop is to present the scale of hate crimes and to equip participants with the necessary knowledge on how to combat hate crimes by creating coalitions of civil society organisations involved in monitoring and reporting hate crimes. (Study on the phenomenon of so-called underreporting of hate crimes conducted by the OSCE together with the ROP Office in 2017-2018).

Warsztat organizowany przez Departament Tolerancji i Niedyskryminacji Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE / Workshop organized by the Tolerance and Non-Discrimination Unit of the OSCE ODIHR

Sesja 29/Session 29 (Blok B/Stream B)
Sala dydaktyczna 1/Didactic Room 1
Kontrowersje wokół ustawy o IPN – lekcja na przyszłość /
Controversy around IPN law – lessons for future

Opis:

Przyjęcie na początku 2018 r. ustawy o IPN wywołało dyplomatyczną burzę na linii Polska – Izrael oraz USA, a także Polska – Ukraina. Ustawa została zaskarżona do Trybunału Konstytucyjnego przez Prezydenta, a następnie zmieniona (w ciągu jednego dnia) przez Parlament. Pozornie wydaje się, że główne niebezpieczeństwa związane z ustawą zostały wyeliminowane. Natomiast warto pamiętać, że wciąż obowiązują przepisy, które mogą powodować odpowiedzialność karną historyków czy innych osób w kontekście badań nad relacjami polsko-ukraińskimi. Obowiązują także przepisy pozwalające na odpowiedzialność cywilnoprawną osób, które dopuszczają się znieważania Narodu Polskiego. Celem panelu jest refleksja jakie wnioski można wyciągnąć z kryzysu dotyczącego ustawy o IPN, czy ustawa powinna pozostać niezmieniona w aktualnym kształcie, jakie może ona rodzić niebezpieczeństwa w kontekście praktyki polskiego życia publicznego? Wreszcie – czy możliwe jest pogodzenie wolności słowa z tzw. ustawami o pamięci (memory laws)? / The adoption of the IPN Act at the beginning of 2018 caused a diplomatic storm between Poland and Israel and the USA, as well as between Poland and Ukraine. The act was appealed to the Constitutional Court by the President, and then amended (within one day) by the Parliament. It seems that the main dangers associated with the law have been eliminated. On the other hand, it is worth remembering that there are still regulations in force, which may result in criminal liability of historians or other persons in the context of research on Polish-Ukrainian relations. There are also regulations in force which allow for civil liability of persons who insult the Polish Nation. The aim of the panel is to reflect on the conclusions to be drawn from the crisis concerning the IPN Act, should the Act remain unchanged in its current form, and what dangers it may pose in the context of the practice of Polish public life? Finally, is it possible to reconcile freedom of speech with so-called memory laws?

Uczestnicy/Participants

- dr Aleksandra Gliszczyńska-Grabias, Centrum Praw Człowieka Polskiej Akademii Nauk w Poznaniu / Poznań Centre for Human Rights of the Polish Academy of Sciences
- prof. Grzegorz Motyka, Instytut Studiów Politycznych Polskiej Akademii Nauk/ Institute of Political Studies of the Polish Academy of Sciences
- Zuzanna Radzik, Forum Dialogu / Forum of Dialogue
- dr Bartłomiej Nowak, Uniwersytet Vistula w Warszawie / Vistula University
- dr Agnieszka Markiewicz, Amerykański Komitet Żydowski / American Jewish Committee

Moderator

- Stanisław Trociuk, Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich / Deputy Commissioner for Human Rights

Sesja 30/Session 30 (Blok D/Stream D)
Sala dydaktyczna 2/Didactic Room 2
Nowe technologie w działaniu wymiaru sprawiedliwości /
New technologies and the operation of judiciary

W Polsce od wielu lat przeprowadza się proces informatyzacji wymiaru sprawiedliwości. Jaki jest rzeczywisty skutek tych reform? Czy informatyzacja poprawiła efektywność sądownictwa, czy ułatwiła pracę sędziom, prokuratorom, adwokatom, radcom prawnym, urzędnikom sądowym? Czy przyczyniła się do zmniejszenia przewlekłości postępowań sądowych? Czy w polskich warunkach możliwe jest przeprowadzenie reformy pełnej digitalizacji akt sądowych? Jakie działania są jeszcze niezbędne, a także jakie najlepsze zagraniczne doświadczenia należałoby przenieść do polskich sądów? / The process of computerisation of the justice system has been carried out in Poland for many years. What is the real effect of these reforms? Has computerisation improved the efficiency of the judiciary or facilitated the work of judges, prosecutors, attorneys, legal advisers, court officials? Has it contributed to reducing the length of court proceedings? Is it possible to carry out a reform of full digitalization of court files in Polish conditions? What actions are still necessary and what best foreign experiences should be transferred to Polish courts?

Uczestnicy/Participants

- Jarosław Gwizdak, Sędzia Sądu Rejonowego Katowice - Zachód / judge of the District Court Katowice - Zachód
- Patryk Wachowiec, Forum Obywatelskiego Rozwoju / Forum for Civic Development
- Maciej Broniarz, Centrum Nauk Sądowych Uniwersytet Warszawski / Centre for Judicial Sciences, University of Warsaw
- Zbigniew Jankowski, Stowarzyszenie Sędziów Polskich Iustitia/ Associate of Polish Judges Iustitia
- dr Anna Zalesińska, Uniwersytet Wrocławski / University of Wrocław

Moderator

prof. Jacek Gołaczyński, Uniwersytet Wrocławski / University of Wrocław

Sesja 31/Session 31 (Blok A/Stream A)
Sala dydaktyczna 3/Didactic Hall 3
Warsztat: Bezpieczeństwo dziennikarzy
/Workshop: How to protect safety of journalist?

Warsztat organizowany we współpracy OSCE oraz Press Club / Workshop organized in cooperation with OSCE and Press Club Poland

Opis: Dziennikarze odgrywają kluczową rolę w funkcjonowaniu nowoczesnych demokracji. Rzetelne dziennikarstwo jest w stanie doprowadzić do odkrycia nadużyć władzy, korupcji czy naruszeń praw człowieka. Jednocześnie dziennikarze narażeni są na coraz większe niebezpieczeństwa w swojej pracy. Codzienne ataki personalne, polaryzacja debaty publicznej, trudne relacje z politykami, presja ze strony prokuratury na ujawnienie źródeł informacji – to wszystko staje się codziennością w pracy dziennikarskiej. Niestety, wiąże się z tym także zagrożenie bezpieczeństwa osobistego, czego przykładem jest zabójstwo Jana Kuciaka, słowackiego dziennikarza. / Journalists play a key role in the functioning of modern democracies. Reliable journalism can lead to the discovery of abuses of power, corruption and human rights violations. At the same time, journalists are exposed to increasing dangers in their work. Daily personal attacks, polarisation of public debate, difficult relations with politicians, pressure from the prosecutor's office to disclose sources of information - all of this becomes everyday reality in journalistic work. Unfortunately, there is also a threat to personal security, as exemplified by the murder of Jan Kuček, a Slovak journalist.

Uczestnicy/Participants

- Jarosław Włodarczyk, Press Club Polska
- Dominika Bychawska-Siniarska, Helsińska Fundacja Praw Człowieka / The Helsinki Foundation for Human Rights
- Deniz Yazici, Biuro Sprawozdawcy OBWE ds. Wolności Mediów/ Office of the OSCE Freedom of Media Representative
- Oleksandra Matviichuk, Przewodnicząca Centrum Wolności Obywatelskich, Euromajdanu /Chairwoman of the Board of the Center for Civil Liberties, Ukraine
- Grzegorz Rzeczkowski, tygodnik „Polityka” / „Polityka” weekly

Tłumaczenie / translation PL/EN

12.30 – 13.30 / 13.00 – 14.00 – Przerwa/Lunch break

Sesje równoległe i warsztaty 32-37
/ Parallel sessions and workshops 32-37

14.00 – 15.30

Sesja 32/Session 32
Audytorium/Auditorium
(Blok B panel główny/Stream B main panel)
Wzmocnienie pozycji kobiet we współczesnej Polsce –
100 lat po wywalczeniu praw wyborczych kobiet
/ Empowerment of women in contemporary Poland –
100 years after granting voting rights

Opis:

28 listopada 1918 r. kobiety wywalczyły prawa wyborcze. 100-na rocznica to dobra okazja do dyskusji na temat aktualnego stanu przestrzegania praw kobiet w Polsce, a także do refleksji czy rzeczywiście w Polsce realizowane jest prawo do równego udziału kobiet i mężczyzn w życiu politycznym, społecznym i gospodarczym. Jakie dalsze reformy są niezbędne? Czy ustawa „kwotowa” się sprawdziła? Panel nawiąże do badań dotyczących rzeczywistego udziału kobiet w życiu politycznym na poziomie centralnym oraz lokalnym. Badania te zostały przeprowadzone przez Kantar Public, a zaprezentowane na wspólnej konferencji zorganizowanej przez SWPS oraz Biuro RPO. / On November 28, 1918, women won the right to vote. The 100th anniversary is a good opportunity to discuss the current state of women's rights in Poland, as well as to reflect on whether the right to equal participation of women and men in political, social and economic life is actually being implemented in Poland. What further reforms are necessary? Has the Quota Act proved its worth? The panel will refer to research on the actual participation of women in political life at central and local level. The research was conducted by Kantar Public and presented at a joint conference organised by the SWPS University and the Ombudsman Office.

Uczestnicy/Participants

- Natalia Broniarczyk, edukatorka seksualna, feministka i aktywistka społeczna/sexual educator, feminist and activist.
- Maja Staško, krytyczka literacka, feministka / literary critic, feminist
- Nina Kuta , aktywistka / activist „Transgrysy”
- Iwona Gałązka, psycholożka i społeczniczka z Opola/ psychologist and social worker from Opole
- Oxana Lytvynenko, aktywistka feministyczna, Wiceprezeska Fundacji „Nie Tylko Matka Polka” / feminist activist, vice-president of the „Nie Tylko Matka Polka” Foundation.

Moderator

dr Sylwia Spurek, Zastępczyni Rzecznika Praw Obywatelskich ds. Równego Traktowania / Deputy Commissioner for Human Rights for Equal Treatment

Tłumaczenie / translation PL/EN

13.30 – 15.00

Sesja 33/Session 33 (Blok C/Stream C)
Sala konferencyjna A/Conference Room A
Nowe technologie, sztuczna inteligencja a prawa człowieka / New technologies, artificial intelligence and human rights

Opis:

Nowe technologie zmieniają nasze życie. Godzimy się z tym, akceptujemy, korzystamy z możliwości, które dają, ułatwiamy sobie życie codzienne, jeśli chodzi o komunikację, rozrywkę, usługi publiczne czy transportowe. Sztuczna inteligencja wkracza powoli do zakładów pracy, zastępuje pracowników, automatyzuje różne procesy. Jednak ten rozwój technologii nie pozostaje bez wpływu na prawa człowieka. Poświęcamy naszą prywatność na rzecz bezpieczeństwa i wygody. Stopniowo likwidowane są niektóre miejsca pracy. Wreszcie zaczynamy stawiać pytania etyczne jak dalece sztuczna inteligencja może zastępować człowieka oraz czy człowiek może ustalić bariery jej rozwoju. Jak nigdy przedtem rzeczywistość z filmów science fiction wymaga już teraz od nas odpowiedniej refleksji. Czy dotychczasowe instrumenty prawne okażą się do tego wystarczające? Czy zdążymy z odpowiedzią na główne pytania i wyzwania etyczne zanim nowe technologie rozwiną się do tego stopnia, że nie będziemy mogli już wiele zrobić? / New technologies are changing our lives. We accept it, we take advantage of the opportunities it offers, we make everyday life easier for ourselves when it comes to communication, entertainment, public services or transport. Artificial intelligence enters the workplace slowly, replaces employees and automates various processes. However, this development of technology is not without impact on human rights. We devote our privacy to safety and comfort. Some jobs are gradually being lost. Finally, we are beginning to ask ethical questions about the extent to which artificial intelligence can replace man and whether man can establish barriers to its development. As never before, reality from science fiction films requires us to reflect on it. Will the existing legal instruments prove sufficient for this? Will we be able to answer the main ethical questions and challenges before new technologies develop to such an extent that we can no longer do much?

Uczestnicy/Participants

- dr Aleksandra Przegalińska, Uniwersytet im. Leona Koźmińskiego/Koźmiński University
- Krzysztof Izdebski, Fundacja ePaństwo/ePanstwo Foundation
- dr Kamil Mamak, Uniwersytet Jagielloński / Jagiellonian University
- Filip Konopczyński, Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa (NASK) / Scientific and Academic Computer Network (NASK)
- Katarzyna Szymielewicz, Fundacja Panoptykon/Panoptykon Foundation

Moderator

Zuzanna Rudzińska-Bluszcz, Główny Koordynator ds. Strategicznych Postępowań Sądowych BRPO / Chief Coordinator of Strategic Litigation in the Ombudsman Office

Sesja 34/Session 34 (Blok C/Stream C)
Sala konferencyjna B/Conference Room B
Warsztat: Używanie symboli w działaniach wokół praw
człowieka /Workshop: use of symbols in human rights' work

Opis:

Jaką rolę pełnią symbole w pokojowym manifestowaniu swoich przekonań. Czy mogą one łączyć, czy mogą dzielić? Czy neutralne symbole, ze względu na ich zastosowanie przestają być neutralne i stają się polityczne? Dlaczego polskie społeczeństwo jest w stanie bardziej zaakceptować symbole niż znaki partyjne? Nad tymi kwestiami zastanawiać się będą uczestnicy i uczestniczki panelu – osoby zajmujące się kwestiami symboliki teoretycznie jak również twórcy, aktywiści i aktywistki. / What role do symbols play in the peaceful manifestation of their beliefs. Can they unite or divide? Are neutral symbols, due to their use, no longer neutral and become political? Why is Polish society more able to accept symbols than party signs? These issues will be considered by the participants of the panel - people dealing with issues of symbolism theoretically as well as creators and activists.

Uczestnicy/Participants

- Franciszek Sterczewski, organizator protestu „Łańcuch światła” w Poznaniu / organizer of „Chain of Lights” protests in Poznań
- Marta Lempart, Protest Parasolek / Strike of Women (umbrella protests)
- Ola Jasionowska, Protest Parasolek/ Strike of Women (umbrella protests)
- Barbara Balicka, aktywistka / activist
- Jacek Różycki, Komitet Obrony Demokracji / Committee for Protection of Democracy
- Mateusz Halawa, Instytut Filozofii i Socjologii PAN oraz School of Form SWPS/ Institute of Philosophy and Sociology Polish Academy of Sciences, School of Form SWPS

Moderator

prof. Lucyna Talejko-Kwiatkowska, Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu / Arts University in Poznań

Sesja 35/Session 35 (Blok A/Stream A)
Sala dydaktyczna 1/Didactic Room 1
Skuteczność procedury europejskiego nakazu aresztowania wobec sprawy Celmer / European Arrest Warrant after Celmer case

Opis: Współpraca sądowa w sprawach karnych oraz cywilnych opiera się na zasadzie wzajemnego zaufania. Reformy prowadzące do ograniczenia niezależności sądownictwa stawiają pod znakiem zapytania respektowanie powyższej zasady. Z problemem tym zmierzył się Trybunał Sprawiedliwości UE w sprawie Celmer. Powstaje pytanie jak test stworzony w sprawie Celmer będzie stosowany w praktyce oraz jak będzie wpływał na stosowanie europejskiego nakazu aresztowania. Czy niedawna nowelizacja ustawy o Sądzie Najwyższym może spowodować ograniczenie ryzyka niestosowania ENA czy też jednak kryzys będzie się pogłębiać? / Judicial cooperation in criminal and civil matters shall be based on the principle of mutual trust. Reforms leading to a reduction in the independence of the judiciary call into question the respect of this principle. This problem was addressed by the EU Court of Justice in the Celmer case. The question arises as to how the Celmer test will be applied in practice and how it will affect the application of the European Arrest Warrant. Can the recent amendment of the law on the Supreme Court reduce the risk of non-application of the EAW, or will the crisis worsen?

Uczestnicy/Participants

- prof. Paweł Wiliński, Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu / Adam Mickiewicz University in Poznań
- Piotr Gąciarek, sędzia Sądu Okręgowego w Warszawie / judge of the Regional Court in Warsaw
- prof. Małgorzata Wąsek-Wiaderek, Katolicki Uniwersytet Lubelski/Catholic University of Lublin
- Dariusz Korneluk, prokurator, Stowarzyszenie Lex Super Omnia /prosecutor, Lex Super Omnia association

Moderator

Michał Hara, Zespół Prawa Karnego BRPO / Penal Law Team in the Ombudsman Office

Sesja 36/Session 36 (Blok D/Stream D)
Sala dydaktyczna 2/Didactic Room 2
Osoby z niepełnosprawnościami w sądach i administracji publicznej /Persons with disabilities in courts and in public administration

Opis:

Sądy oraz prokuratura powinny być dostępne dla osób z niepełnosprawnościami. Sędziowie i prokuratorzy powinni być także szczególnie uwrażliwieni na poszanowanie praw osób z niepełnosprawnościami. Tematem tym zajmowały się w Polsce różne organizacje pozarządowe. Zostały przygotowane praktyczne poradniki oraz rekomendacje. Powstaje jednak pytanie na ile zostały one faktycznie wdrożone w życie. Czy prawa osób z niepełnosprawnościami są w pełni respektowane w sądach i prokuraturze? Co należałoby jeszcze zmienić i naprawić? Jaką rolę w tym zakresie mogą odegrać stowarzyszenia sędziowskie? / Courts and prosecutors' offices should be accessible to people with disabilities. Judges and prosecutors should also be particularly sensitive to respect for the rights of people with disabilities. Various non-governmental organisations have dealt with this issue in Poland. Practical handbooks and recommendations have been prepared. However, the question arises to what extent they have actually been implemented. Are the rights of people with disabilities fully respected in courts and prosecutor's office? What else should be changed and repaired? What role can judicial associations play in this regard?

Participants

- dr Krzysztof Kurowski, Zespół ds. Równego Traktowania w Biurze RPO / Equal Treatment Team in the Ombudsman Office
- Jolanta Kramarz, Fundacja Vis Maior / Vis Maior Foundation
- Jarosław Jagura, Helsińska Fundacja Praw Człowieka / Helsinki Foundation for Human Rights
- Dariusz Mazur, sędzia Sądu Okręgowego w Krakowie / judge of the Regional Court in Cracow
- Monika Orłowska, adwokat / attorney

Moderator

Anna Błaszczak-Banasiak, Dyrektorka Zespołu ds. Równego Traktowania w Biurze RPO / Head of the Equal Treatment Team in the Ombudsman Office

Sesja 37/Session 37 (Blok C/Stream C)

Sala dydaktyczna 3/Didactic Room 3

Efektywne korzystanie z prawa dostępu do informacji
w działaniach na rzecz praw człowieka/Using effectively
freedom of information motions in human rights' work

Warsztat organizowany przez Watchdog Polska / Workshop will be organized by Watchdog Polska activists

Opis: Prawo dostępu do informacji publicznej staje się jednym z najważniejszych narzędzi w działaniach na rzecz ochrony praw człowieka oraz przeciwdziałania nadużyciom władzy. Korzystają z niego organizacje pozarządowe, indywidualni działacze i działaczki, ale także naukowcy. Jednakże w praktyce nie wystarczy tylko zadać pytanie, gdyż często odpowiedzi na wnioski o dostęp do informacji publicznej napotykać na barierę urzędniczo-administracyjną. Konieczne jest prowadzenie długotrwałych postępowań sądowych. W czasie warsztatu zaprezentowane zostaną metody skutecznego korzystania z prawa dostępu do informacji publicznej. Jak pytać, aby faktycznie uzyskać odpowiedź? Jak poradzić sobie z głównymi metodami odmowy stosowanymi przez administrację publiczną? Jak zaskarżyć decyzje do sądu i wygrać sprawę? Jak współpracować z mediami, jeśli chodzi o informowanie o przebiegu spraw sądowych? / The right of access to public information is becoming one of the most important tools in actions to protect human rights and prevent abuses of power. It is used by non-governmental organizations, individual activists and activists, but also scientists. However, in practice it is not enough to just ask a question, because often the answers to requests for access to public information encounter an administrative and clerical barrier. It is necessary to conduct long-term court proceedings. During the workshop, methods of effective use of the right of access to public information will be presented. How to ask in order to actually get an answer? How to deal with the main methods of refusal applied by the public administration? How to appeal decisions to court and win the case? How to cooperate with the media when it comes to informing about the course of court cases?

Prowadzący:

Szymon Osowski, Prezes Zarządu Sieci Obywatelskiej Watchdog Polska/ President of Watchdog Poland

dr Edyta Widawska, Instytut Pedagogiki Uniwersytetu Śląskiego/ Institute of Pedagogy of the University of Silesia

12.30 – 13.30 / 13.00 – 14.00 – Przerwa kawowa/Coffee break

Sesje równoległe i warsztaty 38-43
/ Parallel sessions and workshops 38-43

16.00 – 17.30

Sesja 38/Session 38
Audytorium/Auditorium
(Blok C panel główny/Stream C main panel)
Prawa człowieka oraz wyzwania wobec migracji / Human Rights and Challenge of Migration

Opis:

Panel ma za zadanie przedstawić obecną sytuację praw człowieka w kontekście trwającego kryzysu migracyjnego. Uczestnicy panelu spróbują określić najważniejsze wyzwania jakie stoją przed państwem i społeczeństwem w związku z ruchami migracyjnymi oraz przedstawią możliwe rekomendacje. Czy polityka państw europejskich w kontekście migracji może opierać się na prawach człowieka? Czy powinna to być wspólna polityka europejska czy też polityka poszczególnych państw? Jak poradzić sobie z sytuacją, kiedy niektóre państwa członkowskie prowadzą politykę „zamknięcia”? Jakie znaczenie może mieć Światowy Pakt w sprawie Migracji, przyjęty 11 lipca 2018 r. / The Panel's task is to present the current human rights situation in the context of the ongoing migration crisis. Participants of the panel will try to identify the most important challenges faced by the state and society in connection with migratory flows and will present possible recommendations. Can the policy of European countries in the context of migration be based on human rights? Should it be a common European policy or the policy of individual countries? How to deal with the situation where some Member States have a 'closure' policy? What is the relevance of the Global Pact on Migration, adopted on 11 July 2018?

Uczestnicy/Participants

- dr Patrycja Sasnal, Polski Instytut Spraw Międzynarodowych/Polish Institute of International Affairs
- Anna Rostocka, Międzynarodowa Organizacja ds. Migracji w Polsce / International Organization of Migration
- Rafał Kostrzyński, Biuro Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do spraw Uchodźców /UNHCR
- Pablo Rojas Coppari, Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE / OSCE ODIHR

Moderator

prof. Witold Klaus, Stowarzyszenie Interwencji Prawnej / Association for Legal Intervention

15.30 – 17.00

Sesja 39/Session 39 (Blok C/Stream C)
Sala konferencyjna A/Conference Room A
Warsztat: Obywatel i policja /
Workshop: Citizen and the Police

Opis:

W ostatnich trzech latach obywatele mają coraz częstszy kontakt z policją. Dotyczy to zwłaszcza uczestników demonstracji. W czasie warsztatu, przedstawiciele i przedstawicielki Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie wyjaśnią jakie prawa mają obywatele w relacjach z policją. Czy policja może legitymować uczestników demonstracji? Czy policjant może zaglądać do toreb, plecaków? Kiedy policja może zatrzymać osobę? Jakie są prawa osoby zatrzymanej? Jak policja może się zachowywać w sytuacji zagrożeń dla bezpieczeństwa publicznego? Jakie są standardy dotyczące przeszukania oraz konfiskaty mienia? / In the last three years, citizens have increasingly come into contact with the police. This applies in particular to participants in demonstrations. During the workshop, representatives and representatives of the Regional Bar Council in Warsaw will explain what rights citizens have in their relations with the police. Is it possible for the police to legitimise the participants of the demonstration? Can a policeman look into bags, backpacks? When can the police detain a person? What are the rights of the detained person? How can the police behave when public safety is at risk? What are the standards for searches and confiscation of property?

Warsztat organizowany przez Okręgową Radę Adwokacką w Warszawie - prawa obywateli podczas interwencji policji (zatrzymanie i konfiskata, legitymowanie, aresztowanie, kontakt z rodziną itp.) / Workshop organized in cooperation with the Warsaw Bar Association – what are rights of citizens in relation to the police intervention (stop and seizure, checking documents, arrest, contacting family etc.)

Sesja 40/Session 40 (Blok A/Stream A)
Sala konferencyjna B/Conference Room B
Wybory, wolność wypowiedzi i media publiczne / Elections, freedom of speech and public media

Opis:

Raport przygotowany przez Freedom House „The Assault on Press Freedom in Poland” ujawnił, że w Polsce istnieje poważne zagrożenie dla wolności słowa. Ma to związek z sytuacją mediów publicznych, ale także nierównowagą sił, jeśli chodzi o wsparcie publiczne (w tym budżety reklamowe spółek Skarbu Państwa) dla różnych rodzajów mediów. Powstaje pytanie czy obecna sytuacja medialna może mieć wpływ na przebieg wyborów do Parlamentu Europejskiego oraz Sejmu i Senatu. Czy krytyka niektórych portali internetowych, tytułów prasowych oraz telewizji ze strony przedstawicieli władzy może skutkować ograniczeniem przestrzeni do debaty publicznej? / A report prepared by Freedom House „The Assault on Press Freedom in Poland” revealed that there is a serious threat to freedom of speech in Poland. This is related to the situation of public media, but also to the imbalance in power in terms of public support (including advertising budgets of State Treasury companies) for various types of media. The question arises as to whether the current media situation may have an impact on the conduct of elections to the European Parliament, the Sejm and the Senate. Can the criticism of some Internet portals, press titles and television from the authorities result in limiting the space for public debate?

Uczestnicy/Participants

- dr Jarosław Zbieranek, Zespół Prawa Konstytucyjnego, Międzynarodowego i Europejskiego BRPO / Constitutional, International and European Law Team in the Ombudsman Office
- Jan Ordyński, Towarzystwo Dziennikarskie / International Federation of Journalists
- Ewa Hołuszko, Stowarzyszenie Wolnego Słowa / Association of the Free Word
- dr Karolina Wigura, „Kultura Liberalna” / „Liberal Culture” magazine

Moderator

Marcin Celiński, „Liberte !”

Sesja 41/Session 41 (Blok B/Stream B)
Sala dydaktyczna 1/Didactic Room 1
Rekomendacje Komitetu ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami – co dalej?
/ CRPD recommendations – what next?

Opis:

Rok 2018 był szczególny dla przestrzegania praw osób z niepełnosprawnościami. 40-dniowy strajk w Sejmie pokazał całemu społeczeństwu z jakimi problemami wiąże się codzienne życie osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów. We wrześniu 2018 r. przyjęte zostały rekomendacje Komitetu ONZ ds. Praw Osób z Niepełnosprawnościami – długa lista różnych kwestii do załatwienia, poprawienia oraz naprawienia. Celem panelu będzie dyskusja nad tymi rekomendacjami oraz przedstawienie możliwych prognoz związanych z ich wdrażaniem przez instytucje publiczne. Czy w Polsce uda się wreszcie doprowadzić do reformy instytucji ubezwłasnowolnienia? Czy opiekunowie osób z niepełnosprawnościami otrzymają oczekiwane wsparcie? Czy zmieni się wkrótce system orzecznictwa? / 2018 was a special year for respecting the rights of people with disabilities. The 40-day strike in the Sejm showed the whole society what problems are connected with everyday life of people with disabilities and their carers. In September 2018 the recommendations of the UN Committee on the Rights of Persons with Disabilities were adopted - a long list of various issues to be solved, corrected and rectified. The aim of the panel will be to discuss these recommendations and to present possible projections related to their implementation by public institutions. Will it finally be possible to reform the institution of incapacitation in Poland? Will the carers of people with disabilities receive the expected support? Will the system of jurisprudence change soon?

Uczestnicy/Participants

- Iwona Hartwich, uczestniczka protestu osób z niepełnosprawnościami w Sejmie RP / participant of the protest of persons with disabilities in the Polish Parliament
- Karolina Hamer, pływaczka, uczestniczka paraolimpiady/ swimmer, participant of the paraolympic games
- dr Anna Rutz, Instytut Rozwoju Szkolnictwa Wyższego / Institute for Development of Higher Education
- dr Marek Balicki, były Minister Zdrowia, członek Komisji Ekspertów ds. Ochrony zdrowia psychicznego przy RPO / former Minister of Health, member of the Ombudsman's expert committee on human rights and mental health
- dr Paweł Wdówik, członek Komisji Ekspertów ds. Osób z Niepełnosprawnością działającej przy RPO / Member of the Ombudsman's expert committee on Persons with Disability

Moderator

dr Paweł Kubicki, Szkoła Główna Handlowa / Warsaw School of Economics

Sesja 42/Session 42 (Stream D)
Sala dydaktyczna 2/Didactic Room 2
Skuteczna kontrola sądowa nad tajnymi służbami lub
carte blanche? / Effective judicial control over secret
services or carte blanche?

Opis:

W Polsce nie istnieje system niezależnego nadzoru nad służbami specjalnymi. Pewną rolę w tym zakresie odgrywają sądy – w zakresie nadzoru nad stosowaniem podsłuchów i kontroli operacyjnej. Natomiast jeśli chodzi o kontrolę wykorzystywania billingów oraz danych internetowych, kontrola sądowa wydaje się być pozorna. Niestety nie wykonano zostały zalecenia Komisji Weneckiej dotyczące mechanizmów inwigilacji. Polskie prawo także odstaje od standardów wynikających z Europejskiej Konwencji Praw Człowieka oraz prawa europejskiego. Czy w sytuacji zagrożenia dla niezależności sądów, sądy sprawują rzeczywistą kontrolę nad służbami specjalnymi, w zakresie kompetencji im powierzonych, czy też służby są obecnie poza jakąkolwiek kontrolą? Czy Polskę stać intelektualnie na to, aby wprowadzić mechanizmy kontroli sądowej podobne do stosowanych np. w Wielkiej Brytanii? Czy sprawa Big Brother Watch i inni przeciwko Wielkiej Brytanii powinna być dla nas inspiracją do myślenia nad przyszłymi strategiami reformy służb specjalnych oraz mechanizmów kontroli nad nimi? / In Poland there is no system of independent supervision over special services. Courts play a certain role in this respect - in terms of supervising the use of eavesdropping and operational control. On the other hand, when it comes to controlling the use of billing and Internet data, judicial control seems to be apparent. Unfortunately, the recommendations of the Venice Commission concerning surveillance mechanisms have not been implemented. Polish law also deviates from the standards resulting from the European Convention on Human Rights and European law. When the independence of the courts is threatened, do the courts exercise real control over the special services within the scope of the competences entrusted to them, or are the services currently outside any control? Can Poland intellectually afford to introduce mechanisms of judicial control similar to those used e.g. in Great Britain? Should the case of Big Brother Watch and others against the UK inspire us to think about future strategies for reforming secret services and their control mechanisms?

Uczestnicy/Participants

- Wojciech Klicki, Fundacja Panoptykon/Panoptykon Foundation
- Piotr Niemczyk, niezależny konsultant i wykładowca akademicki w zakresie technik i metod analizowania i przetwarzania informacji/ an independent consultant and lecturer in the field of techniques and methods of analyzing and processing information
- Igor Tuleya, sędzia Sądu Okręgowego w Warszawie / judge of the Regional Court in Warsaw

Moderator

- Artur Pietryka, Zastępca Przewodniczącego Komisji Praw Człowieka przy Naczelnej Radzie Adwokackiej / deputy chairperson of the Human Rights Committee of the Polish Bar Association

Sesja 43/Session 43 (Blok D/Stream D)

Sala dydaktyczna 3/Didactic Room 3

Warsztat: Jak podejmować obywatelskie działania edukacyjne na temat sądów / Workshop: How to make civic educational actions about courts

Warsztat organizowany we współpracy z inicjatywą Wolne Sądy, Stowarzyszeniem im. prof. Zbigniewa Hołdy oraz Sędzią Martą Kożuchowską-Warywodą ze Stowarzyszenia Sędziów Iustitia / Workshop organized in cooperation with Initiative "Free Courts", Association pro Memoriam Zbigniew Hołda, and Association of Polish Judges "Iustitia".

Opis:

Wielu z nas zastanawiało się jak to się dzieje, że niszczenie polskiej praworządności przyjmowane jest dosyć obojętnie przez sporą część naszego społeczeństwa. Przyczyn takiego stanu rzeczy jest na pewno wiele, my zamierzamy skupić się tylko na jednej z nich. W warsztatowej formule planujemy przyrzeć się kwestii rozumienia funkcji i pola działania poszczególnych instytucji tworzących system prawny w Polsce i ich umiejętności komunikowania się z przeciętnym odbiorcą. Mówiąc wprost, chcemy razem z Państwem ustalić co w masowym odbiorze wiadomo o kluczowych instytucjach polskiego wymiaru sprawiedliwości i jak zakres ich działania opisać językiem, który okaże się przystępny dla każdego z nas. A wszystko po to by w przyszłości głos tych instytucji stał się zrozumiały i angażujący dla każdego Polaka. / Many of us have wondered how it is that the destruction of the Polish rule of law is treated reasonably indifferently by a large proportion of our society. There are many reasons for this. We intend to focus on just one. We plan to use the workshop to look at the issue of understanding the function and the area of activity of individual institutions comprising the legal system in Poland and their ability to communicate with the average person. To put it simply, we would like to establish with you what the general population knows about the key institutions of the Polish justice system and how to describe their activities in a language that is understandable to all of us. And all this for the voice of these institutions to become comprehensible and engaging for every Pole in the future.

17.40 – 18.00

Podsumowanie Kongresu / Summary of the Congress Audytorium/Auditorium

- dr Adam Bodnar – Rzecznik Praw Obywatelskich / Polish Commissioner for Human Rights
- dyr. Katarzyna Gardapkhadze – Pierwsza Zastępczyni Dyrektora Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE / First Deputy Director of OSCE ODIHR

Wydarzenia towarzyszące / Additional events during the Congress

Podczas Kongresu zorganizowane będą różne wydarzenia towarzyszące. Odbywać się będą przez cały czas trwania Kongresu / During the Congress additional events will be organized. They will take place throughout the Congress proceedings:

1. Stanowisko Polskiego Związku Głuchych, gdzie Uczestnicy będą mogli nauczyć się podstawowych pojęć konstytucyjnych, z zakresu praw człowieka, niepodległości państwa w języku migowym /Stand organized by the Polish Association of the Deaf, where participants would be able to learn basic words on constitution, human rights and state independence in sign language (and also record it on video).
2. Graficzne obrazowanie wybranych sesji: /Graphic storytelling of selected Congress sessions made by:
 - Arkadiusz Krupa, sędzia oraz blogger-grafik Ślepym Okiem Temidy / judge and graphic blogger “With the Blind Eye of Temida”
 - Magda Rysuje graphic recording, facylitacja graficzna, tworzenie filmów i projektowanie materiałów graficznych / graphic recording, graphic facilitation, creating films and designing graphic materials
3. Wioska Praw Człowieka / Human Rights Village – Sala Pomnikowa będzie miejscem prezentacji różnych organizacji pozarządowych. Wybrane osoby będą mogły przedstawić krótkie prezentacje swoich działań / one conference room will be devoted to presentation of different national and local NGOs. Also in this room, selected representatives of NGOs would be able to make short presentation of their activities.

